

Kiadóhivatal:

Kaposvár, Teleky-utca 9.

Ide ezimezendők az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilvántartási közlemények.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt

Félévre 2 "

Negyedévre 1 "

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Teleky-utca 9.

Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.

Bérmertlen küldeményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem adunk.

SOMOGYI ÚJSÁG

MEGYEI- és HELYI-ÉRDEKŰ, VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: szombaton

Felelős-szerkesztő: Ifj. Nagy Ferencz.

Gazdasági viszonyaink.

Ha gazda közönségünket sorba megkérdeznénk jelenlegi gazdasági viszonyaink felől bizonyára igen kevesen akadnának olyanok, kik egyet értenének Lukács Béla keresk. miniszterrel.

Ő gazdasági viszonyainkat fejlődöttnek, előhaladottnak, virágzóknak látja; nem késik tehát a kereskedelem emelhetése véget mezőgazdaságunkon egyet ismét ejteni.

Igy van az ha egyes tényeket csak az irodából bírálunk meg s a valót nem a közvetlen tapasztalat, hanem a valószínűséget magánviselő — de alapjában mégis téves — okmányokból akarjuk megítélni.

Az feltétlenül igaz, hogy ha gazdasági viszonyainkat valaki a statisztikai adatok alapján ítéli meg, okvetlenül azon véleményben kell lennie, hogy azok jók és előre haladnak, pedig éppen ellenkezőleg áll a dolog.

A statisztikai adatok feltűntetik az ország gabnatermését, mely termést össze hasonlítván a 15—20 év előtti termésekkel annak tetemes emelkedést; fogjuk látni.

De a statisztikai kimutatások nem tűntetik ám fel azt mennyivel szaporodott a kiadása azon egyéneknek, kik a mezőgazdasággal foglalkoznak, — mert ha ezt feltűntethetné — akkor mindenki látná hogy a kiadások aránya sokkal jobban nőtt mint a bevétel, s maga Magyarország kereskedelmi minisztere sem lenne azon nézetben mint minőt nyilvánított akkor, midőn az orosz kereskedelmi szerződés keserű pirulát a statisztikai adatok langyos limonádéjával kissé feilötyentve Magyarország gazdaközönségének beadta.

Az orosz kereskedelmi szerződés politikai részét nem fejtegetjük — az nem tartozik reánk, avval csak annyiban foglalkozunk, mennyiben földmívelési és közigazdasági viszonyainkat érinti.

A szerződés folytán az orosz nyers terményeknek biztosítatik a magyar piac, igaz — Oroszország fizet vámot, de az a kérdés vajon e vám által az előállítási költségek egálizálva vannak e.

Részünkről határozottan kinyilváníthatjuk azt miszerint a gabnaterményekre nézve nincs Magyarországon

felszámítva a földmivelő és gazda közönséget terhelő állami és községi terheket, továbbá felszámítva az előállítási költségeket, a gazdasági felszereléseknél előforduló avulási százalékok, egy m. mázsa gabna magának a gazda közönségnek van három-négy frt-jába, az ezen fellüli összeg marad a föld és a felszerelések által képviselt tőke kamatja és munka díja fejében a termelőnek.

Mig nálunk így állanak a viszonyok, addig Oroszország termelő közönsége sokkal könnyebben van, ott felszámítva minden terhet a gazda közönségnek egy m. mázsa gabna alig van többé egy frtjánál — a mi pénzünk szerint — a behozatalnál fizet 1 frt 50 kr. vámot, így van neki egy m. m. gabna 2 frt 50 kr-ba, tehát m. mázsánként 1 frt 50 kr-al kevesebbe a mint a magyar termelőnek.

Ez igen nagy összeg, mert a magyar gazda közönségnek enyi nem marad meg, pedig ezen összegből kellene a saját és a családjának szükségleteit fedezni és megélni, tehát az új szerződés mellett egy orosz termelő ha Magyarországon adja el gabnáját, ezen üzletből éppen kétszer annyi hasznot huz, mint egy magyar állam polgár.

Ez az oka annak, hogy a magyar gazda közönség anyagilag süllyed, a magyar közép birtokos, mely ezelőtt minden nemzetiségi és hazai mozgalomban mint uttörő szerepelt s az országnak ezer éven át egy fő fenn tartó elemét képezte, ma már birtokából megélni nem képes, mert nincs jövedelme, mely a legegyszerűbb igények mellett is az existenciáját egy ur családnak fedezni képes legyen.

Mit belát minden közép birtokos egyén, azért sietnek az ügyvédi és hivatalnoki pályára, hogy ott magának bizonyos jövedelmet biztosítván, meglevő vagyonát megtarthassa családjá részére.

Aki pedig ezt nem látja be s egyedül a birtokán kifejtett szorgalma folytán jövedelméből óhajta családját eltartani az szomorúan fogja tapasztalni annak lehetetlenségét, mert ha vagyonát megtartani képes is, azt utódainak bizonyára terhekkel megrakva fogja vissza hagyhatni.

A nagybirtokosnak s a földmivelőnek helyzete valamivel jobb, de az is csak ilyen forma, az sem irigylendő.

Igy áll a gazdaközönség tényleges állapota a statisztikai kimutatásokkal szemben, azért kár mindig ennek az osztálynak anyagi érdekeit szorítani, mert végre bekövetkezhetik a végleges bukás, mi nemzet gazdasági és nemzeti szempontból többé tán sohasem volna orvosolható.

Lapunk mult számainak egyikeben említve lett, hogy Kapotsfy Jenő képviselő lépéseket tett a megyeház mellett levő köznek a nagy közönségnek való átadása, illetve a közlekedésnek való megnyitására iránt.

Örömmel tudatjuk az eredményt, a lezárt ajtók ellettek távolítva, miáltal lehetővé van téve, hogy kinak a fő-utczából a teleky utczába van dolga — vagy fordítva — nem kénytelen nagyokat körülni; Most még a rendőrség figyelmét hívjuk fel a tisztaság fenntartására, mi czélból a közbejáróit jó lenne figyelemzettető táblákkal ellátni.

Jövőjét senki sem tudhatja, ezt igazolja Crispi, a közkeveltségnek örvendő olasz miniszter elnök ellen intézett merénylet, egy Lega Pál nevű anarchista akarta a miniszter elnököt agyon löni de terve nem sikerült, hogy az össze sereglett nép meg nem linchelte azt magának Crispinek köszönheti, ki a nagy tömeget becsillapítván a merénylet — saját ellenségét — megmentette az agyon veretettől.

A kor embere. volt Szentesen Hoffer Antal kir. közjegyző, volt nagy jövedelme, nagy háztartása és még nagyobb hangja, ezért Szentesen mindenki tisztelettel volt iránta.

Azonban őt is elérte az emberek közös sorsa, meghalt s halála után kitűdött, hogy nem kevesebb mint 38 ezer frt ára bélyeget sikkasztott el mit a felek neki kifizették, s neki az okmányokra kellett volna felragasztani.

A pénzügyi közegeket minden esetre nagy mulasztás terhelte, hogy nem nézett utána a közjegyzői irodának év tizedek óta, mert az elsikkasztott bélyegek ára oly nagy összeget képez melyből kitűnik az, miszerint a sikkasztás okvetlenül több éven keresztül történt.

Vekerle pénzügy miniszter ígéretet tett az elsikkasztott bélyegeknél — a város felektől leendő enyhe behajtása iránt.

Nyugdíj az oktatóknak.

Báró Eötvös Loránt miniszteri székét oly tett keresztül vitelével foglalta el, mely bizonyára az ország összes intelligens ellentét örömmel tölti el — mert az

által a megérdemelt jutalmat és elismerést adjon meg egy oly pályán — hol a tudomány és munka emberei működnek, kik folyton küzdenek a nehézségekkel s mégis terhes munkájuk teljesítése közben vajmi kevés elismerést találnak.

A nem állami kezelés alatt levő iskolák tanárai és tanítói is élvezni fogják, hosszas és kimerítő munkásságuk után az őket méltán és jogosan megillető nyugdíjat.

A törvényjavaslat rövid idő alatt jogerőre fog emelkedni a nagyközönség, a tanári és tanítói kar öröme, mi által megszűnik azon viszály helyzet melybe igen sok felekezeti iskolai oktató belekerült, hogy 30—35 évi szolgálat után — midőn már munka képtelenné vált — vagy meg kellett elégedni azon a megélhetésre is csekély nyugdíjjal mit az iskola szék vagy a gondnokság megállapított, vagy perelnie kellett mibe évek teltek el, mely idő alatt ha el nem pusztult, a legnagyobb nélkülözéseket kellett kiállania.

E kellemetlenségnek az elemi iskolai tanítók voltak leginkább kitéve, mert a magasabb intézeteknél a nyugdíj ügy többé kevésbé van már rendezve; de tanítókat akár hányszor lehetett látni a legnagyobb nélkülözésben, mert a tanítói állás nem oly jövedelmező, hogy abból bár minő szerény vagyont is lehetne össze szerezgetni, mi a nagyszámu tanítói karban ugyancsak kevésnek sikerül, másrészt pedig azért mert követelését az iskolaszékek szemben érvényesíteni óhajtván több évig perben állott, mely idő alatt nyugdíját épen nem kapta meg.

Harminez, harminczöt évi munka után a megérdemelt nyugdíj helyett kol-dus tarisznyát kapni, az mégis nagy jogtalanság, különösen akkor, midőn ugyan azon munkát végző, ugyan azon képzettséggel bíró egyénnek, kik oly szerenéssek voltak, hogy állami tanintézetben működhetnek, tán kisebb elfoglaltság mellett s kevesebb évi szolgálat után nyugalomba vonulva a békés — bár nem fényes — de elég jó nyugdíjait élvezhette.

Báró Eötvös Loránt ezen a helytelen állapotokon segített, tettét a nagyközönség örömmel a tanítói és tanári kar hálaival fogadja, s bizonyára akad akárhány ájtatos szív ki ezen tetteért az ég áldását kéri rája.

HIREK.

Felkérjük t. olvasóinkat legyenek szivesek hátralékaikat beküldeni, egyrészt azért, hogy a lap eddigi számát dásai lezárhatók legyenek, másrészt pedig azért, hogy a lap szétküldése akadályokba ne ütközzék.

„SOMOGYI UJSÁG“

kiadóhivatala.

— **A fürdő idényre.** Lapunkat, olvasó közönségünk érdekében hajlandók vagyunk fürdőhelyre utánok küldeni, a ki óhajtja hogy a lap megküldessék az legyen szives a fürdő nevét s az utolsó postát nekünk tudomásunkra adni, kérjük a czímet olvashatólag pontosan megírni nehogy a téves czímzés végett a lap szétküldése akadályokba ütközzék.

— **Jegyzői hivatal vizsgálat.** Maár Gyula alispán ur elkezdette a megyei jegyzői hivatalok vizsgálatát, f. hó. 20-án nagy-bajomban volt a vizsgálat megtartva miután az alispán ur mindent rendben talált megelégedését fejezte ki, mint haljuk még több jegyzői hivatal is meg lesz vizsgálva.

— **Gróf. Somssich József.** cs. és kir. kamarás, a főrendiház örökös tagjának temetéséről a következőkben számolunk be: e hó 18-án a kora délutáni órákban a fényes fogatoknak szakadatlan sorigyekezett Ujlekre, — s a zuhogó esőnek daczára 3 óra tájban már benépesül az ujlaki kastély udvara, Kaposvár és környékének notabilitásaival. Ott voltak a család tagjai teljes számban, az uradalom tisztjei, Tallián főispán, Maár alispán, dr. Folly József, Gabso-vits Károly, Sárközy Béla, Kovács Sebestyén Gyula, Makfalvy Géza, Vésseyek stb. Az elhunyt főúr pompásan díszített ravatala a kastély kápolná-jában állítatott fel, körül véve a koszorúknak egész özönével. Ott feküdt a remek üvegfedelű sarkofágban diszmagyar öltözetben: nemes vonásait a halál nem torzította el. A ravatal körül díszes kandel-láberek égtek, s az urodalom hajdúi álltak diszorséget. A temetési szertartás pontban négy órakor vette kezdetét. Ujváry apátplebános pontifikált fényes segédlettel. A menetet 2 csapat kaposvári önkéntes tüzölő nyitotta meg. A halottas kocsit után vitték a főúr rendjeit és czimerét, azután következtek a családtagok s a megjelent előkelőségek. A holttest a családi mauzoleumban újra beszenteltetvén,

örök nyugalóhelyére tétetett. A díszes temetés rendezése „a kaposvári” „Kegyelet” temetkezési vállalat érdeme.

— **A harag Jele.** Ami kedves horvát szomszédjainak nem igen szeretik Khuen Héderváry horvát bánt, kiről az utóbbi időben mint kormány elnökről annyit beszélt a nagyközönség. A bánt ugyan nagyapás érte amennyiben elveszedés anyját kien szeretettel csüngött, de a fiút bávajot nem méltányolják a horvát ellenzéki hirlap írók, mert legújabbban is oly koholmányt közöltek a báuról mely őt minden esetben mastani bánatában kétszeresen sérti. Ugyanis rá költötték hogy oly nagymérvű izgatottság uralkodik rajta, miszerint az egészséget a legnagyobb mértékben veszélyeztetni, s állásától is meg kell válnia; bizony nem volna esoda ha a horvát tulzók között idegessé válna.

— **Tayasi szemle.** Schrammel Emil dandár parancsnok vezérőrnagy, Ivinzer ezredessel f. hó 20-án érkezett városunkba, hogy itt a tavaszi katonai szemléket megtartsa, szerenésje a katonaságnak hogy ilyen hűs idők járnak.

— **Gyász az írók között.** Komocsy József a jó öreg író, ki koradaczára sem szűnt meg a szerelem dalnoka lenni, vérmérgzés következtében meghalt, gyászoljuk a jó öregot.

— **A Memorandum-pör a kuria előtt.** A kolozsvári törvényszék hétfőn küldte fel a kir. kuriához a Memorandum-pör összes iratait. A tárgyalási jegyzőkönyv százhat-három írott ivre terjed és bőrkötésű három foliánisba van foglalva. Kolozsvárott azt remélik, hogy a kuriánál egy hónap alatt elkészülnek a vádlottak semmisségi panaszainak elintézésével és a perdőnő határozattal. A fölötte kíváncsok gyors elintézés annyal könnyebb, mert — mint már említettük — a kuriai előadó bíró és a szaktanácsa pöranyagát régebbi főtterjesztésből jól ismerik.

— **Öngyilkosság.** Golobics Márton kaposvári előkelő asztalos-mester felesége e hó 17-én délután foszfor-füvel megmérgezte magát. Rövid negyedórán kioldódás után kiszorvedett. Tettének okát hozzátartozói nem is sejtik. Nagy részvét mellett kísérték örök pihenő helyére.

— **Árvizek.** Pozsony vmegye az idén nagy károkat fog szenvedni az árvizek végett, eddig már vagy harmincz község határát elborította a víz s az még egyre nő. Komáromban oly nagy a veszély, hogy az utász ezereket ki lett rendelve a véd gátakhoz, Galgóc-Lipótvár és Szered között megszűnt a vasúti közlekedés.

A „SOMOGYI UJSÁG“ TÁRCZÁJA.

Nina.

Az emberek, akik látták üzletében le s föl jární gömbölyű potrohúval a barsony mellényre alálógó vastag arany lánczal, kezében óriási sörös kanesóval, elnevezték magukat.

— Ördögös Petítas, nem esoda, ha soha se bujik ki odújából. Ma holnap ki sem fog térni az ajtóján.

Kaczaktak és benéztek holmiapróságot vásárolni és ilyenkor a vastag kereskedő vastag tréfakkal mulattatta vevőit.

Az üzlet komoly oldalát azonban jobbára nővére Petítas kisasszony vezette. Petítas kisasszony egy megcsontosodott aggszű volt. A Mária hónapban ő vitte a közmeneteknél mindig a szűkek lobogóját. Irigykedve embertársaira, roszt nagy egy garas ára nyeredményért, élete nagy részét az üzleti irodában töltötte el s a boltból beleözönlő főesek illata évről-évre jobban átjárta is kiszáritotta mint egy ócska horinget.

Egyetlen eseléd volt még a testvér pár rendelkezésére aki, ha sok volt a vevő a boltban is segített. Ezt a lányt Ni-

nának hívták. Beuropaírei születésű volt, ahol a lányok bővelkednek a szépségben, de annál kevésbé az ernyekben. Rövid kék szoknyában a meglehetősen nyitott fehér bluzzal a falu minden valamire való legényét Pepiptyas boltjába edesgette. Mind ott ittak a fűszeres boltban, csakhogy Ninával társaloghassanak. A leány sohasem nevetett, sohasem pirult egyformán szolgált ki mindenkit, türte a nyájaskodásokat, csupán a kézzelfogható gyöngékedéseket hártá el ügyesen.

Petítas kisasszony érezte, hogy szatcsüzletükben ez a leány volt a fővonzereje, de dühösködve, hogy a férfiak már semmibe se veszik, boszuját mégis Ninán töltötte ki.

— Eh Petítas kisasszony, adjon valamit inni szolgálójának, hogy ugy féljen a férfaktól mint ön — kiáltott rá egy jó kedvű legény.

A kisasszony ingerülten válaszolt.

— Legjobb volna ha az sem hallgatna önökre. Nina teljesen vagyontalan leány ugys tudhatná, hogy csupán játék-szerű tekintik önök.

Es ez így ment körülbelül három éve már . . .

Egyszer csak azt vette észre Petítas kisasszony, hogy Nina nagyon gyöngén

védelmézi magát a fiatal Haueheerne gyöngékedése ellen. Ez a Haueheerne pedig egy gazdag falusi paraszt fia volt. Az erős durva falusi legény épen olyan volt, mint többi társai; ivott dohányzott futkározott a leányok után s büszkén esörgette zsebeiben a fényes lázsiásokat.

Nina nem igen remélhette, hogy ez a fiú őt valaha nélkül fogja venni, nem is volt hozzá sem durvább sem gyöngédebb mint a többi legényekhez. Haueheerne nem is volt valami szép, erős izmos, elől két foga hiányzott ami még jobban ki-tűnt az által, hogy ajka egészen sima volt, szakál és bajusz nélkül, szintelen sárgás haj vette körül alacsony homlokát.

Aminő azonban volt, mégis ugy hódította meg a leány szívét s azon vette magát észre, — hogy mikor nem volt a boltban gyakran felemelte az ajtórol a függőnyt, meg nézti, nem a máskál valahol a bolt előtt elterülő piacon.

Haueheerne észrevette, minő hatást gyakorolt a leányra. Hízelt neki, hogy a többiek mindig ellenált nem ment velők seálni az ő meghívását pedig habozás nélkül elfogadta.

Ezek a séták eleinte igen árthatatlanok voltak. Nina csupán saját száját hagyta megcsókolni és kibontakozott a

— **Vizsgálat alatt levő árvaszék.** A pécsi árvaszék két volt alkalmazottjának bűnpöre alkalmával a baranyai árvaszék ügykezelése igen kedvezőtlen alakba lett előtűntetve. Ebből kifolyólag a vármegyei köz. bizottság az egész árvaszék ellen a fegyelmi ügyet megelőző vizsgálatot elrendelte, minek teljesítésével két megye bizottsági tagot bizott meg, — a szomszédban csak mindig akad egy kis hiba.

— **Uj politikai lap.** Budapesten egy új politikai napi lap jelent meg melynek czime „Nemzeti Ujság“, a lap iránt legjobb reményekkel lehetünk mert annak oly kitűnő munka társa vannak mint kevés lapnak az országban, miért is azt legmelegebben ajánljuk olvasó közönségünk figyelmébe.

— **A bukott miniszter dicsősége.** Gróf Csáky Albin exminisernél azon alkalomból, hogy megvált a tanügy miniszeri tárczától, az egyetemi ifjuság küldöttségileg elbucszott, a volt miniszter — mint magán ember — igen szívélyesen fogadta az ifjuság küldöttségét.

— **A város kapitány figyelmébe.** Nem hiszem hogy volna város hol délelőtt 9 10 óra között az utcái ablakokban olyan kendő lobogtatások volnának mint nálunk Kaposvárott. Ugyanis ez azon idő midőn a házi asszonyok a háztartással levén elfoglalva, a szoba cziszusok a lakást takarítják, mi városi emberek és a városba jött vidékiek pedig jövőnk-megyünk dolgaidk után, kerülgetve minden nyitott ablakot, nehogy az onnan kilobogtatott kendőből egy porfelhő zuduljon a nyakunk közé. A városkapitány ur intézkedhetnék, hogy a portöröket ne az utcái ablakon rázzák ki.

— **Az új kultusz miniszter beköszöntője.** Bárá Eütvös Lóránd, az új vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezetését több törvényhatóság közönségével a következő levélben tudatta. „Ő csász. és apostoli kir. Felsege folyó évi június hó 10-én Budapesten kelt legfelsőbb elbárározásával engemet vallás- és közoktatási m. kir. miniszterre legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott. Miről a közönséget azzal értesitem, hogy a miniszterium vezetését mai napon átvetem és felkérem a közönséget, hogy hivatalos működésemben engemet halhatósan támogatni sziveskedjék. Budapest, 1894. június hó 13 án b. Eütvös Lóránt.“

— **Mánás párbaj.** A Klebersperg —

Teleky ügyben Teleky Domokos gróf Károlyi Tibor gr. és Jósika Samu b. utján kihivatta Klebersperg Zdenko grófot. A párbaj ügyében a tárgyalások már javában folynak. Klebersperg neve nevezetes Bokros Elek féle leleplezésekből.

— **Szász forintért — háromszáz forint.** Pap Jakab kereseligi lakos, a múlt napokban beállított Litter György vasúti őrhöz és a legnagyobb titokban tudtára adta, hogy 100 frtért 6 olyan 300 frtnyi hamis pénzt hoz, amit az igazi pénztől alig lehet megkülönböztetni. Litter riálott az alkura és Pappnak átadott 100 frtot, de a hamis pénz a mai napig sem kapta meg tőle. A szegény ember erre feljelentette a csendőrségnél, mire Pappot letartóztatták. Tekintettel, hogy Papp az efajta üzleteket foglalkozásszerűen üzi, a sádsi járásbíróság börtönében helyezték el.

— **Gombamérgezés.** Nagy Józsefné szül. Szigeti Anna nagyatádi lakos és 7 éves fia f. hó 15-én gombamérgezés következtében elhaltak.

— **Esküvő.** Vágó Dániel kir. mérnök f. hó 17-én tartotta esküvőjét Martin pusztán, Krónberger Józsa kisasszonnyal Krónberger Adolf nagybérlő szellemes leányával. Az esküvőre nagy számú vendégsereg gyűlt össze a rokonok és barátok közül. Állandó boldogságot kívánunk az ifju párnak.

— **Névváltoztatás.** Deutch Mór kaposvári lakos a maga és kiskoru Erzsébet leánya nevét belügyminiszeri engedéllyel Palotaira magyarosította meg.

— **Kinevezés.** Petrók Pál várm. díjnok az igali főszolgabíróshoz járási írnokká neveztetett ki.

— **Öngyilkosság.** Özv. Écsy Pálné, szül. Adamecz Emilia Gamás községhez tartozó Vitya pusztai lakos, öngyilkossági szándékból kutba ugrott és meghalt.

— **Lopás a templomban.** Szigetvárról írják lapunknak hogy az ottani róm. katolikus templomban, e hó 17-én délelőtt Pánovics Imréné zsebéből egy drb. 10 frtos, 3 drb. 5 frtos, 8 drb. 1 frtos bankjegyet és egy koronát ellopot valaki, s ez nem más, mint Mariancsik Friderika, a kit a csendőrségnek sikerült csakhamar kipahatolni és kézrekeríteni.

— **Kossuth Ferencz jön haza.** A Tarnóczy tüzoltószersz. és gépgyár r. t. érdeme, hogy ezt lehetővé tette. Ugyanis ezen társaság szerződtette őt gyáranak fővezetésére; mi által nemcsak, hogy magának

Nina el volt keseredve. Tett vett a házban a konyhában úgy mint az előtt; areza egyre halványabb lett, hibája külsőleg is mindegyre elpalástoltalanabb.

Végre egy zivataros téli éjszakán ütött a válságos óra. Nina nagy nehezen kívánszorgott a csürbe, aggodalmasan húzta maga után az ajtót melyet kötényével kötöztött be...

Másnap reggel fehérebben a falnál szolgált ki a vendégeknek, midőn Petitpas kisasszony rikácsolva rontott rá.

A vén kisasszony valami ócska hordókat keresni hajnalban lement a csürbe és ott a törekben elkaparva megtalálta az ujjonszülött csecsemő hulláját, melynek nyakán megismerte szolgálója harisnyakötőjét.

Néhány óra múlva eljöttek a zsan-darok Nináért.

Mikor a vendégek látták, hogy hurcolják el durva szitkok közt a boltból, egyik oda ment Petitpas kisasszonyhoz:

— Ah nem sajnálja szegényt, anyi éveken keresztül hü cselédje volt... miért adta fel, hiszen önnek nem vétett ő semmit.

A vén leány lapos száraz mellén keresztbe fonta karjait és gunyos kárommással vágta oda a kérdezősködőnek:

— Amiért szeretett!

csinált megfelelő hasznót, de egyuttal a nemzetet is lekötölte; mert így hazánk boldogult nagy fiának idősebb fia, ki eddig külföldön volt kénytelen élni, most hazájában talált európaiag elismert technikai tehetségének megfelelő foglalkozást, és így jövőben tehetségét szeretett hazájának szentelheti, és munkájának eredményével gazdagíthatja azt. Hogy pedig Kossuth műszaki tehetségeit kellően kifejtthesse, elhatározta a társaság, hogy gyárában a mezőgazdasági gépgyártást is meghonosítja, mi által érdemeit még fokozni fogja, mert ez által hazánkból ki fog szorulni az a sok külföldi és selejtes gyártmány, mellyel gazdáinknak nagy kárára előzőlötték az országot és számtalan futóügynökeik által sok károsításnak tették ki a magyar gazdát most legalább lesz egy hely, hol teljes megnyugvással fog vásárolhatni a magyar gazda jó és aránylag olcsó gépeket. E czélból 1,500. 1000 frtnyi új részvényt fog kibocsájtani a társaság, és hogy abban minden szegényebb birtokos isrésztvehessen, tehát az elérendő haszonban is osztozhasson, a részvényeket 100 frban állapította meg. Az erre vonatkozó felhívást lapunkba hozzuk. Aki ezen vállalatot előmozdítani és bizton elérendő eredményeiben részesülni akar, siessen az aláírással, mert minden bizonynyal nagyon tul leszne jegyezve a részvények.

— **A szigetvári bicskások.** Ritics Imre és Kelenfi Péter szigetvári lakosok f. hó 12-én ittas állaaotban, a körösmában több vidéki egyénnel összeverekedtek, — a midőn Fridrik Imre tótszentgyörgyi tégláson késükkal életveszélyes Véghe Jánoson két, — Horváth Istvánon öt, — Király Istvánon két — és Kovács Péteren több — kisebb és súlyosabb sebet ejtettek, a bicskás atyafiakat a csendőr őrséget letartóztatta s a járásbírósnak átadta.

— **Az ideai hideg nyár.** Néhány nap előtt egy ujdonság jelent meg a lapokban, melyre az olvasók kevés ügyet fordítottak, a mely pedig — a tudósok állítása szerint — megmagyarázza a mostani abnormis időjárást. Ugyanis néhány hét előtt egy óriási nagyságu üstökös oly kezeled vonult el a nap előtt, hogy az üstöknek egész tömege szinte harsolta a nap felületét, de mindenesetre oly közel került hozzá, hogy a napkoronán átvonult. — Ha már most figyelembe vesszük, hogy az üstökösök hőmérséklete körülbelül 150 fok a fagyponat alatt, ugy könnyen elképzelhetjük, hogy egy nagyobbajtájú üstökös, melynek farka több millió kilométerre jeterjed, a nap tözsomszédságába érve, jelentékenyen lehűtheti ezt az életet árasztó tüzes golyót. Az üstökösnek a nap előtt való elvonulása körülbelül tíz napig tartott s ez alatt az idő alatt nem csak hogy elfogta tőlünk a napság-rakat, hanem tetemesen le is hűtötte azokat. Ha ez a föltevés áll és ha csakugyan egy mennyi lézengő ritter okozta a földön szerte uralkodó zenebonát, ugy alapos reményünk lehet rá, hogy néhány nap múlva megszabadulunk ettől a kelletlen időjárástól, mivel a szóban forgó üstökös már tíz nap előtt elvonult a nap mellől s így remélhető, hogy a napsugarak nemsokára teljes erővel és nem lehűtve fognak hozzánk érkezni.

Lecanium (Cocciade).

Ezzel az elnevezéssel a gazdaközönség egy olyan ellensége jelöltetik, mely ellen bajos a védekezés, s nagyobb a baj mintsem első pillanatra vélnék. Filoxera peronospora, lema, rozsdá, szőlőrohadás, burgonyabetegség, bucsushernyó, drótféreg ormányosbogár, csiga, vértetű, cecy-

kamasz erős öleléseiből. Azonban érezte, hogy nem képes neki sokáig ellentállni és valóban egy forró sötét nyári estén teljesen át is engedte magát.

Mit fog a kisasszony mondani? Tüdőtt később sok, sok gyönyörteljes óra után Nina, midőn belátta, hogy nem lesz képes többé botlását palástolni. Rémülten gondolt arra az időre, mikor a válságos óra bekövetkezend, annál is inkább, mert miután a baj megtörtént, a fiatal Hauchecorne nemcsak, hogy vele nem törődött többé, de még a szatócs boltot is messze elkerülte.

Ninának nem jutott eszébe felkeresni csábítója szüleit, de hiába is lett volna ez, mert a gögös gazdag paraszt legfőlebb elkergette volna ajtajától. Mi közte is van egy jómódu pénzes apának ahhoz, ha fia egy hiszékeny libácskát elbolondit. Van elég zsebpénze, adjon neki egy pár száz frankot — ha épen nagyon akar gavalléroskodni — és azután le is ut, fel is ut...

Nem az első nem is az utolsó eset, nem fog bizony érte a világ sarkából kifordulni.

Petitpaséknak sem fog szólni... hiszen mint rossz ebet verné ki az agg szűz, ostoba potrohos gazdája nem merne mellette egy szót se tenni...

domia csimaz s. i. t mind eme veszedelmes ellenségekhez sorkozik a Lecanium (paizstetű), mely az akáczfákat végveszedelmell fenyegeti. Veszélyességének jelzésére csak annyit jegyezek itt meg, hogy a poloska rendjébe, a paizstetvek (leveleszek) családjába tartozik, barnás gyöngyként lepi el a fák fiatal hajtásait melyekre odászívják magukat, erősen és mozdulatlanul, érzékenytelenül rátapadva külsőleg (látszólag) éppen nem mutatják egyébként biztos rombolásokat — a nedvek elszívása által tönkre juttaták a leg-erősebb fákat. A barnapaizs, mely paizsa volt az „anyatetűnek” mint beszáradt állatmaradvány mintegy örökségül hajlék-ként marad vissza a petéknek, s mely alatt csakhamar felnevelkedve 8—9 generációt nemezve képzelhetetlen gyorsasággal elszaporodnak.

Ákáczfában egy igen jó és sok czélra használható fát birtunk az ugyancsak minden gazdasági irányban ránk nézve veszedelmes Amerikából, gyors növése és erős fája végett kedvelé mindenki meg futó mok megkötésénél kitűnő szolgálatot tett, lejtős sovány dombokat, utak széleit igen előnyösen foglalták át; fejlődő gazdálkodás mellett és erős gyökhajtásaival sok és kitűnő tüzelőanyagot adott. Hogyan védekezünk? arról később, most első ízben arról lehet szó: hol? mely vidéken van elterjedve? én azt hiszem, — hogy messze ne menjek — egész Baranya megye infleziálva van, pedig általuk nem megvetendő érték pusztul el, de meg más haszonfára is átmehet a baj.

EGYVELEG.

Mire jó a vész jelző.

Sebes robogással halad a vonat egymásután hagyván el az állomásokat, utasaink a nagy hőségben félig bobiskolva — félig ébren várják, hogy megérkezzenek, egyszerre a nyílt pályán erős füttyülés s a gőzfékezők dörzsölődése rázza fel őket.

— A vonat megáll! Vasuti szerencsétlenség!

Mindenki igyekszik kijutni kocsijából, a vonat-vezető egy első osztályú kocsihoz rohan — mert ott hozták a vész jelzőt mozgásba — az utazó közönség félelemtől és kíváncsiságtól hajtva tör utána.

Vonat vezetőnk felrántja a kocsiját, melynek közepén egy szép — fiatal nő utas áll halott halványan, egész testében remegve.

Mi történt nagyság — talán beakartak törni?

Nem volt a reszkető válasz!

Tán baja van?

Nem.

Hogy merte tehát a vonatot megállíttatni!?

De Istenem mikor annyira féltem itt magányosan volt a könyes szemekkel adott választ.

Gorombaság vagy őszinteség.

Egy borzasztó rut kinézésű uri ember lép be egy gyógyszerárba s kér

Szbrichint. Mire a gyógyszerész kijelenti, hogy orvosi rendélyen nélkül nem adhat. De a jóvóvény nem tágit, a kiadást kérve mindenféle érveléssel felhoz — végre kifakadva azt mondja — kérem gyógyszerész ur csak nem nézek úgy ki mint aki öngyilkos akar lenni.

A gyógyszerész gondolatokba mélyedve azt felelé. „Ha én úgy néznék ki mint ön az lennék.”

Szerkesztői üzenetek.

Cassius. Nemi igazításokkal közölni fogjuk a jövő számok valamelyikébe meg fog jeleni.

N. J. Osztopán. A költeményeket nem nekem hanem a kiadónak kézbesítették kitől én csak most kapván meg a mostani számban már nem volt közölhető, — legközelebb hozzuk.

Viruló ég. Nagyon dagályos és kevés benne az össze fűgés meg a következetesség, másikat kérek ezen hibák nélkül, az bizonyára be fog vállalni.

H. I. Szigetvár. Nagyon szépen köszönöm, nem is tudtam, hogy ilyen regényes irányban is forgatod tolladat, — azt hittem meglegszel ha a puszta, bor és szép leány lehetnek tárgyai jóízű leírásodnak.

Amint jelen tárczám bevégeződik azonnal hozzuk, üdvözlét a szigetvári jó embereknek.

Sz. M. Vásáros-Dombó. Dr. L. Ö. híven átadva nagyságod üdvözlét, miért kezeit csókolva ezennel köszönetet mondok és kérem ne feledkezzék el lapunkról — vagy tán bucsut mondott volna a muzsáknak.

Magyar János

könyvnyomdája a „Somogyi Ujság” kiadója.

Teleky-utca 9. szám.

E lap részére

H I R D E T É S E K

jutányos áron vétetnek fel.

525. szám.

v. 1894

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. törvényszék által 3161. P. 1894. számú végzéssel Zsugovits Sándor gígei végrehajtató javára Zsugovits József és Ferencz kisaszondi lakosok ellen 173 frt 6 kr. tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 593 frt krra becsült állatok, gazdasági eszközök, butorok és egy cséplőgépből álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a kaposvári kir. járásbíró 4122 P. 1894. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Kisaszondon leendő eszközlésére 1894. év június hó 23. napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 10. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára készpénzben, illetve az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Együtt az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-ának rendelkezéséhez képest felhivatnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig alulírt bír. végrehajtónak egy példányban írásban adják be, vagy addig szóval bejelentésük.

Kelt Kaposvárott, 1894-ik évi június hó 8 napján.

Nagy János,
kir. bír. végrehajtó.

Eladó

egy használt, de teljesen üzemképes

Clayton & Shuttleworth-féle

8 lóerejű cséplőgép locomóbillal együtt.

Közelebbit: Freund Ferencznél

3—2.

Pusztá-Berényben u.p. Lengyeltóti.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miként a néh. Cséby Rozina urhölgy hagyatékához tartozó bányai-pusztán a múlt évben termett **gabona, kukoricza, széna és sarju**

folyó évi június hó 27-én

Bányán, (Kadarkut mellett) reggeli 9 órakor közárverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladatni fognak.

Pécsett, 1894. évi június hó 16-án.

Horváth Antal,
ügyvéd
hagyatéki gondnok.

Hirdetmény.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy a

**„Kőbányai Polgári Sörfőzde“
főraktárát**

Somogy megyére átvettem.

Raktáron tartok:

**POLGÁR SÖRT,
SZ. ISTVÁN SÖRT**

(á la pilseni)

mely sörök Somogy megyében egyedül csakis nálam kaphatók s a t. közönség részére azt Zárda-utcai házamnál 25 literes hordókban és palaczkokban fogom kiszolgáltatni.

Kaposvár, 1894. május hóban.

BERGER IGNÁCZ

sör és bor nagykereskedő.

12—5

POSGAY SÁNDOR

gép- és lakatosgyára Kaposvárott

Sétátér-utca 15. sz.

Elvállal mindennemű gépek, különösen varrógépek győkeres javítását jótállás mellett jutányos árért; ugyazinté gőzcséplőgépek kezelését, kiválólag ajánlja rézöntődjét.

Továbbá új szivattyús kutak, tűzfecskeendők, tizedes mérlegek készítését, saját találmányu

felnyithatlan biztonsági zárait

kevés tüzelő anyaggal használható vas tüzhelyeit és szobasürgönyeit. Elvállal mindennemű saját készítményű épület lakatos munkát, melyet nem a vasárusnál szerez be, mint más lakatosok az öntött vasalást, hanem azt maga készíti, miért is munkájáért felelősséget is vállal.

Vége tudatja a gőzgéptulajdonos urakkal, hogy a gőzcséplőgépek a sok kontár gépkezelők által szakszerűen nem kezeltetnek s nem javíttatnak, miért is ma már sok gép idő nap előtt tönkre jut, így vagy eladni, vagy becsereálni kénytelen a gazdaközönség, mind mellőzve lesz azon aggály, ha hozzám fordulnak javítás és kezelés végett, mely csekélységbe kerül, mert csak a gépnek szabálytalan összeállításában van a hiba, innéut van, hogy a gép contra gőzzel dolgozik tetemes tüzelő anyagot és vizet kíván és erőt még sem bír fejteni, innéut van, hogy a tüzesővek megfolynak és a tüzszekevény elég; továbbá a szalma törekrázó és dobtengely, ha már egészen laposra elkopott, saját találmánya szerint megacézolozza, melynek jóságáért kezeskedik és csak fele árba kerül mint az új.

Teljes tisztelettel

POSGAY SÁNDOR
műegyet okl. gépész és lakatos.

Aláírási felhívás

Tárnóczy tűzoltószer- és gépgyár-részvénytársaság ujjonnan kibocsájtott részvényeire.

A tarnóczy tűzoltószer- és gépgyár-részvénytársaság, mely 1891. év óta áll fenn és eddigelé 5000,000 frt alaptőkéje után az alapszabályszerű leírások és tartalékalapjának megfelelő dotatíója mellett részvényeseinek évenként 6 frt osztalékot fizetett, mi 6% kamatozásnak felel meg, 1894. évi június hó 17-ik napján tartott közgyűlésén elhatározta, hogy jövőre tüzi fecskendők, tűzoltószeresek, sárga-réz-, réz-, aczélárúk gyártásán, továbbá viz-, gáz, és villamvezetékek berendezésén és szakmájába tartozó melléküzletek folytatásán kívül gazdasági, valamint szerszám és munkagépeknek nagybani gyártását a vállalat munkakörébe felveendi és gyári telepén egy nagy vasöntödét is állit fel.

E czélból az alaptőkének két millió forintba való felemelése közgyűlésileg elhatározatván, az ujonnan kibocsájtandó 15,000 db 100 forint névértékű bemutatóra szóló részvényekre nézve ezennel nyilvános aláírás hirdettetik következő feltételek mellett:

1. A 100 forint névértékű bemutatóra szóló részvények kibocsájtási ára részvényenkint 110 frt-ban határozatik meg, melyből részvényenkint 10 frt a tartalékalapra fordittatik.

2. A részvények aláírása alkalmával, vagy legkésőbb f. é. június hó 26-ig bezérőlag a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál Budapesten vagy ezen intézet által meghatározandó fizetési helyeken részvényenkint 30 frt fizetendő.

3. A további befizetések ugyancsak a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál következőleg eszkölzöndök:

a) 1894. augusztus	1-én részvényenkint 30 frt,
b) 1894. szeptember	1-én " 25 "
c) 1894. október	1-én " 25 "

A befizetésekről ideiglenes ténitvények szolgáltatnak ki, melyek az utolsó részletfizetés alkalmával társasági részvényekkel fognak kicseréltetni.

4. A régi részvényesek minden egyes részvény után ugyancsak 110 frt kibocsájtási árban és a fenti feltételek mellett egy-egy újabb részvényre tarthatnak idényt, de kötelesek e részbeni elővételi jogokat 1894. évi június hó 21-ig bezérőlag gyakorolni és e czélból részvényeiket a folyó szelvényekkel együtt lebélyegezés végett a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztárnál a fenti határánapig bemutatni, mert ellenesetben e részbeni joguktól elesnek és a fennmaradó részvények az új aláíróknak adatkak ki. Az új részvényesek az 1894-ik évi osztalékban a régi részvényesekkel egyenlően részesednek.

5. A részvényaláírás zárhatáridejéül 1894. évi június hó 26-ik napja tüzetik ki.

6. Tuljegyzés esetén az igazgatóság fentarja magának a jogot a feles aláírások tetszés szerinti leszállítására.

Ezen feltételek értelmében kibocsájtott részvényekre 1894. évi június hó 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., és 26-án jegyezni és egyuttal a befizetéseket teljesíteni lehet Budapesten a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál, Budapesten, Üllői-ut 2. sz.

A kaposvári pénzüintézetek utján.

Kelt Budapesten, 1894. évi június hóban.

A Tarnóczy tűzoltószer- és gépgyár-részvénytársaság:

Dr. Rosenberg Gyula s. k.
ügyvéd, mint jegyző.

Kossuth Ferencz s. k.
elnök.